

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	8
Executive Summary	13
บทที่ 1 บทนำ	19
บทที่ 2 การประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในสถานการณ์เฉพาะ	23
2.1 สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19	24
2.2 สถานการณ์เกี่ยวกับการใช้เสรีภาพในการชุมนุม ปี 2565	29
บทที่ 3 การประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง	34
3.1 สิทธิในกระบวนการยุติธรรม	35
3.2 การกระทำทรมานและการบังคับบุคคลให้สูญหาย	43
3.3 นักปกป้องสิทธิมนุษยชน	48
3.4 สถานการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้	51
3.5 เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น เสรีภาพของสื่อมวลชน และเสรีภาพในการรวมกลุ่ม	58
บทที่ 4 การประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม	62
4.1 สิทธิแรงงาน	63
4.2 สิทธิในสุขภาพ	70
4.3 สิทธิด้านการศึกษา	76
4.4 สิทธิชุมชนในการจัดการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	80
4.5 ธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน	86
บทที่ 5 การประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของกลุ่มบุคคล	90
5.1 สิทธิเด็ก	91
5.2 สิทธิผู้สูงอายุ	101
5.3 สิทธิคนพิการ	109
5.4 สิทธิสตรีและความเสมอภาคทางเพศ	121
5.5 ผู้มีปัญหาด้านสถานะและสิทธิ/คนไร้รัฐไร้สัญชาติ	131
5.6 สิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์	144
5.7 สิทธิของกลุ่มคนจนเมือง	147
บทที่ 6 บทสรุป	149
เชิงอรรถ	157
รายการเอกสารอ้างอิง	186
ภาคผนวก	
ประกาศแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ชุดที่ 4	188
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	191
อักษรย่อและความหมาย	193

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 2.1	จำนวนผู้ติดเชื้อและเสียชีวิตจากโรคโควิด 19 จำแนกรายปี	25
ภาพที่ 3.1	จำนวนผู้ยื่นคำขอความช่วยเหลือทางการเงินในคดีอาญา และผลการพิจารณาตาม พ.ร.บ. ค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 – 2565	35
ภาพที่ 3.2	การอนุมัติให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนและค่าใช้จ่าย แบ่งเป็นค่าใช้จ่ายประเภทต่าง ๆ ตาม พ.ร.บ. กองทุนยุติธรรม พ.ศ. 2558 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	36
ภาพที่ 3.3	จำนวนผู้ต้องขังในระบบเรือนจำ (เปรียบเทียบข้อมูลในปี พ.ศ. 2562 – 2565)	38
ภาพที่ 3.4	อัตราส่วนของจำนวนผู้ต้องขังในคดีอาญาสพติดต่อจำนวนผู้ต้องขังทั้งหมด ในระบบราชทัณฑ์ (เปรียบเทียบข้อมูลในปี พ.ศ. 2562 – 2565)	39
ภาพที่ 3.5	ความคืบหน้าคดีการกระทำกรมาณและบังคับบุคคลให้สูญหายที่สำคัญ	46
ภาพที่ 3.6	สถิติเหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปี 2560 – 2565	51
ภาพที่ 3.7	สถิติการวิสามัญฆาตกรรมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปี 2560 – 2565	56
ภาพที่ 4.1	สถิติการฆ่าตัวตายสำเร็จปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2565	72
ภาพที่ 5.1	ข้อมูลจำนวนเด็กและเยาวชนที่เข้าเกณฑ์การใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนิน ดำเนินคดีอาญากับเด็กและเยาวชนตามมาตรา 86 ของ พ.ร.บ. ศาลเยาวชนและครอบครัวฯ เปรียบเทียบการเสนอให้ใช้มาตรการพิเศษ	96
ภาพที่ 5.2	ร้อยละของเด็กและเยาวชนที่ปฏิบัติตามแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูสำเร็จ และได้รับความ เห็นชอบจากพนักงานอัยการ มีคำสั่งไม่ฟ้องคดีเปรียบเทียบกับจำนวนเด็ก และเยาวชนที่ต้องปฏิบัติตามแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟู	97
ภาพที่ 5.3	สถิติเด็กที่พยายามฆ่าตัวตายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2565	100
ภาพที่ 5.4	จำนวนผู้สูงอายุตามช่วงวัยในปี 2565	101
ภาพที่ 5.5	ผู้สูงอายุที่ได้รับการส่งเสริมให้มั่งคั่งและมีรายได้ในช่วง 5 ปี	105
ภาพที่ 5.6	ประเภทความพิการของคนพิการที่ได้รับการออกบัตรประจำตัวคนพิการ	109
ภาพที่ 5.7	ระดับการศึกษาของคนพิการ 5 ลำดับสูงสุด	113
ภาพที่ 5.8	การประกอบอาชีพของคนพิการ	116
ภาพที่ 5.9	ตารางสถิติการจ้างงานคนพิการในหน่วยงานของรัฐและสถานประกอบการ ปี 2565	117
ภาพที่ 5.10	ตารางผลการให้บริการจัดการงานแก่คนพิการตามมาตรา 33 โดยกรมพัฒนาฝีมือแรงงานในปี 2565	117
ภาพที่ 5.11	จำนวนผู้หญิงที่ถูกกระทำรุนแรงในครอบครัวระหว่างปี 2561 – 2565	122
ภาพที่ 5.12	จำนวนสถานพยาบาลที่ให้บริการยุติการตั้งครรภ์จำแนกตามภูมิภาค	127
ภาพที่ 5.13	สัดส่วนของจำนวนสถานบริการยุติการตั้งครรภ์จำแนกตามอายุครรภ์ที่ให้บริการ	128
ภาพที่ 5.14	จำนวนผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิในประเทศไทย	132